

P7_TA(2010)0053

ES stratēģija 2020. gadam — pasākumi saistībā ar Eiropadomes 2010. gada 11. februāra neoficiālo sanāksmi

Eiropas Parlamenta 2010. gada 10. marta rezolūcija par ES stratēģiju 2020. gadam

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropadomes 2010. gada 11. februāra neoficiālo sanāksmi,
 - ņemot vērā Komisijas rīkoto sabiedrisko apspriešanu par ES stratēģiju 2020. gadam un šīs apspriešanas rezultātus (SEC(2010)0116),
 - ņemot vērā Komisijas sagatavoto Lisabonas stratēģijas izvērtējuma dokumentu (SEC(2010)0114),
 - ņemot vērā Eiropadomes dokumentu „Septiņi soļi, lai īstenotu Eiropas izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju”,
 - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 4. punktu,
- A. tā kā ES stratēģijai 2020. gadam būtu jāveicina ekonomiskā izaugsme un darbavieta izveide, jo IKP kritums par 4 %, rūpnieciskās ražošanas samazināšanās un vairāk nekā 23 miljoni bezdarbnieku nozīmē humanitāru un ekonomisku katastrofu;
- B. tā kā Lisabonas stratēģijas nebija pietiekami efektīva sakarā ar vāju pārvaldības struktūru, pārskatatbildības trūkumu, pārāk sarežģītu mērķi ar pārāk daudziem uzdevumiem, kas jāsasniedz, pārāk vērienīgiem mērķiem un skaidrības, koncentrēšanās un pārskatāmības trūkumu, un tā kā tāpēc Parlaments atzinīgi vērtē Komisijas ierosinājumu par ES stratēģiju 2020. gadam un pievienotos mērķus un regulējumu,

Vispārējie apsvērumi

1. uzskata, ka ES stratēģijai 2020. gadam efektīvi jāreaģē uz ekonomikas un finanšu krīzi un jāpiešķir ES ekonomikas atlabšanas procesam jauns vēriens, kā arī jāveicina tā saskaņotību Eiropas līmenī, mobilizējot un koordinējot valsts un Eiropas līmeņa instrumentus;
2. tā kā iepriekšējā Lisabonas stratēģijā netika sasniegti pārāk daudzi Eiropas mērķi, atzinīgi vērtē Eiropadomes lēmumu atzinīgi vērtēt Eiropadomes lēmumu noteikt mazāku skaitu mērķu, kas būtu skaidrāki, reālāki un kurus varētu vieglāk izmērīt;

Sociāla tirgus ekonomika

3. uzskata, ka ilgtspējīga, pilnīga un augsti kvalificēta gan vīriešu, gan sieviešu nodarbinātība ir nozīmīgs mērķis, uz kuru jātiecas ES un kuru var sasniegt tikai tad, ja ES iestādes un dalībvalstis īsteno nepieciešamās reformas;
4. norāda, ka, ņemot vērā krīzes ietekmi, bezdarbs ir viens no būtiskākajiem pašreiz notiekošo diskusiju tematiem; uzskata, ka, lai pilnībā pievērstos augstā un pieaugošā bezdarba līmeņa

problēmas risināšanai, ES jāisteno vērienīga sociālā programma, tostarp veicinot ilgāku un veselīgāku dzīvi, apkarojot nabadzību un sociālo atstumtību, dodot darba ņēmējiem iespēju apvienot darbu ar aprūpes pienākumiem, samazinot agrīnu skolas pamešanu, veicinot mūžizglītību, apkarojot diskrimināciju, veicinot integrēto pieeju dzimumu līdztiesībai, nodrošinot dzimumu līdztiesību, darba tiesību ievērošanu un tiesības uz labiem darba apstākļiem; mudina dalībvalstis risināt bezdarba problēmu, radot vairāk mācību iespēju un stažēšanās iespēju jauniešiem, vienlaikus aizsargājot viņus no negodīgas nodarbinātības prakses;

5. uzsver, ka, lai risinātu problēmas, ko rada augstais un joprojām augošais bezdarba līmenis, ES ir jāisteno jauna un vērienīga sociālā programma, kā arī spēcīga dzimumu integrētās pieejas stratēģiju un integrācijas politika;
6. uzskata, ka ES ir jāizveido ietveroši un konkurētspējīgi darba tirgi, pārstrukturējot sociālās nodrošināšanas programmas un darba devējiem nodrošinot lielāku elastīgumu, apvienojumā ar pienācīgiem īstermiņa bezdarbnieka pabalstiem un atbalstu nodarbinātības atjaunošanai darba vietas zaudēšanas gadījumā;
7. aicina ES atvieglot brīvu pārvietošanos visiem pilsoņiem, ieskaitot darba ņēmējus, speciālistus, uzņēmējus, pētniekus, studentus un pensionārus;
8. mudina ES izpētīt Eiropas shēmas, kas ļautu „migrēt zināšanām”, novērstu Eiropas intelektuālā darbaspēka aizceļošanu un veicinātu izcilību, kā arī ļautu starptautiskā līmenī izveidot vadošo universitāšu tīklu; uzskata, ka „pietiekamas brīvības” — zināšanu brīvības izveidei būtu tas jāveicina;
9. pauž nožēlu, ka sākotnējos priekšlikumos Eiropas stratēģijai 2020. gadam netika minēta lauksaimniecības nozare, neraugoties uz tās spēju dod lielu ieguldījumu gaidāmo nozīmīgāko uzdevumu risināšanā; pauž pārliecību, ka pareiza politiskā regulējuma un adekvātu budžeta līdzekļu gadījumā lauksaimniecībai un mežsaimniecībai var būt nozīmīga loma vispārējā Eiropas stratēģijā, lai nodrošinātu ekonomikas atveseļošanu un sasniegtu klimata jomas mērķus, vienlaikus dodot ieguldījumu ES un pasaules pārtikas drošībā, izaugsmei un darbavietu izveidē;

Spēcīga Eiropas līmeņa pārvaldība veiksmīgai stratēģijai 2020. gadam

10. uzskata, ka ES stratēģijai 2020. gadam jānodrošina vērienīga, saskaņotāka un mērķtiecīga pieeja ekonomikas krīzei, nodrošinot lielāku saskaņotību starp stratēģijām, kuru jomas pārklājas, kā Ilgtspējīgas attīstības stratēģija un Stabilitātes un izaugsmes pakts (SIP), lai palīdzētu veidot taisnīgu, ilgtspējīgu un plaukstošu Eiropu;
11. uzskata, ka Lisabonas stratēģija nesasniedza izvirzītos mērķus, jo dalībvalstīm trūka apņemšanās un tiesību īstenot pieņemtos rīcības plānus, kā arī pietiekamu stimulu un saistošu tiesību aktu ES līmenī;
12. mudina Eiropadomi atteikties no „atklātās koordinācijas metodes”, kas pamatojas uz paraugprakses apmaiņu un „partneru spiedienu” ekonomikas politikas jomā; mudina Komisiju izmantot visus Lisabonas līgumā pieejamos pantus, piemēram, 121., 122., 136., 172., 173. un 194. pantu, lai koordinētu dalībvalstu ekonomiskās reformas un rīcības plānus;

13. uzsver, ka Komisijai būtu jā sagatavo precīzs pārskats par šķēršļiem un jā ierosina rīcība attiecībā uz šiem galvenajiem kavēkļiem, lai pabeigtu iekšējā tirgus izveidi;
14. aicina Komisiju, vienlaikus ievērojot subsidiaritātes principu, izvirzīt jaunus līdzekļus, kā regulas un direktīvas, un, iespējams, arī sankcijas pret dalībvalstīm, kuras neīsteno ES stratēģiju 2020. gadam, un stimulus tām, kuras to veic;
15. atgādina, ka gan Komisija, gan Eiropadome pasvītvoja Parlamenta izšķirošo lomu ES stratēģijā 2020. gadam, un tāpēc tām būtu jā ievēro Parlamenta prerogātas, iesniedzot tam ikgadējos ieteikumus politikas izstrādei, pirms Eiropadome pieņem lēmumu; mudina Padomi un Komisiju atzīt Parlamenta izšķirošo lomu stratēģijas 2020. gadam īstenošanā; uzskata, ka ir jā sagatavo iestāžu nolīgums, lai formulētu un oficiāli noteiktu demokrātisku un efektīvu turpmāko virzību, kurā būtu jā iekļauj Padomes apņemšanās nākamajos gados bez oficiālas apspriešanās ar Parlamentu nepiekrīst izmaiņām šajā stratēģijā;
16. uzsver, ka jā nodrošina labāka sadarbība ar dalībvalstu parlamentiem un pilsonisko sabiedrību; uzskata, ka, vairāk iesaistot šos dalībniekus, palielināsies spiediens uz valsts pārvaldes iestādēm panākt konkrētus rezultātus;
17. uzskata, ka dalībvalstīm ciešā sadarbībā ar Komisiju būtu jā izstrādā valsts rīcības plānu projekti, tajos nosakot minimālās un maksimālās vērtības, kas ir jā piemēro konkrētiem valsts makroekonomiskajiem rādītājiem;
18. atzīmē, ka Eiropas Revīzijas palāta ir paudusi kritiku par Komisijas un dalībvalstu darbu ES budžeta īstenošanā; uzskata, ka, tā kā dalībvalstis pašas pārvalda 80 % no ES budžeta, Komisijai būtu jā pastiprina spiediens uz dalībvalstīm, lai tās uzņemtos politisko atbildību par šo līdzekļu pareizu tērēšanu, un jā apsver iespēja noteikt finansiālas sankcijas, ja dalībvalstis atsakās sadarboties;
19. uzskata, ka dalībvalstīm būtu jā norāda, kā tās izmanto ES līdzekļus, lai sasniegtu dažādos ES stratēģijas 2020. gadam mērķus, un ka ES finansējuma piešķiršanai būtu jā būt atkarīgai no rezultātiem un atbilstības ES stratēģijas 2020. gadam mērķiem;

Eiro vērtības aizsargāšana, pastiprinot finanšu pārraudzību

20. uzsver, ka valsts budžeta konsolidēšanas darbības un ekonomikas politika ir rūpīgi jā saskaņo, lai palielinātu izaugsmi, radītu darbavietas un nodrošinātu turpmāku eiro stabilitāti; uzskata, ka dalībvalstīm jā ievēro Eiropas Stabilitātes un izaugsmes pakta (SIP) kritēriji, pievēršoties līdzsvaram starp valsts deficītu, investīcijām un sociālajām vajadzībām;
21. uzskata — tas, ka vairākas eiro zonas dalībvalstis nav nodrošinājušas atbilstību SIP kritērijiem, liecina par nepieciešamību pastiprināt ekonomikas koordināciju valstu starpā Ekonomikas un monetārajā savienībā (EMS); uzskata, ka problēmām, kas radušās eiro zonā, nepieciešams Eiropas līmeņa risinājums, un pauž nožēlu par apstākli, ka nav mehānisma, kas garantētu eiro stabilitāti;
22. atzīmē, ka spekulatīvi triecieni valstīm, kam radušās ekonomiskas grūtības, vēl vairāk padziļina to ekonomikas problēmas un rada situāciju, ka tām naudas līdzekļu aizņemšanās ir ļoti dārga;

23. uzsver, ka ir nepieciešama Eiropas uzraudzības iestāde mikrolīmeņa un makrolīmeņa konsultatīvai uzraudzībai, lai novērstu iespējamās krīzes nākotnē; uzsver nepieciešamību izveidot efektīvu Eiropas banku sistēmu, kura spētu finansēt reālo ekonomiku un nodrošinātu, ka Eiropa joprojām ir viens no pasaules vadošajiem finanšu centriem un ekonomikas sistēmām; uzsver, ka uzraudzība nevar palikt tikai dalībvalstu ziņā, jo tirgi ir starptautiski un finanšu iestādes darbojas pāri valstu robežām;

Eiropas iekšējā tirgus potenciāla atbrīvošana

24. atzīmē, ka vienotais tirgus dod teicamu ieguldījumu Eiropas uzplaukumam, un atzinīgi vērtē *Mario Monti* uzticēto uzdevumu — ierosināt jaunas un līdzsvarotas idejas, kā no jauna aktivizēt Eiropas kopējo tirgu; uzskata, ka, tā kā iekšējais tirgus ir izšķirošā joma ES 2020. gada stratēģijā, Padomei un Komisijai būtu jāierosina priekšlikumi iekšējā tirgus izveides pabeigšanai;

25. atzīmē, ka dažas valdības īsteno ekonomisko protekcionismu, kas draud sagraut 50 gadu ilgos pūliņus panākt ekonomisko integrāciju un solidaritāti,

26. atgādina dalībvalstīm, ka tās var izmantot ciešākas sadarbības metodi jomās, kur vienošanās process ir nonācis strupceļā;

27. uzskata, ka ir būtiski pabeigt iekšējā enerģijas tirgus izveidi, lai nodrošinātu ekonomikas izaugsmi, atjaunīgo enerģijas avotu integrēšanu un apgādes drošību; uzskata, ka ES dažātajos enerģijas veidos nozīmīga daļa būtu jāieņem ilgtspējīgiem enerģijas avotiem ar zemu oglekļa izmešu līmeni;

28. uzskata, ka Eiropas rūpniecībai jāklūst par ilgtspējīgas ekonomikas un ekoloģisku mobilitātes tehnoloģiju virzītāju, izmantojot eksporta potenciālu; uzskata, ka vienlaikus tas samazinātu atkarību no resursiem un ļautu vieglāk sasniegt vajadzīgos mērķus „20-20-20” klimata pārmaiņu jomā; tomēr uzsver, ka šā mērķa sasniegšanai ES ekonomikai nepieciešami pietiekami augsto tehnoloģiju izejmateriāli;

Atbalsts MVU un nodarbinātībai

29. uzskata, ka Komisijai būtu vairāk jāuzsver atbalsts maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), jo visvairāk darbavietu tiek veidotas šajā sektorā un tās inovatīvajam un tehnoloģiskajam progresam ir izšķirošā loma mūsu ekonomikas „atdzīvināšanā”; uzskata, ka ir vajadzīgs vairāk priekšlikumu, lai samazinātu birokrātiju un veicinātu inovatīvās idejas;

30. uzsver, ka likums par mazajiem uzņēmumiem „*Small Business Act*” ir pirmais solis, bet tas jāturpina vērienīgāk; uzskata, ka par prioritāru ir jānosaka MVU pretimnākoša likumdošana, kas stimulē uzņēmējdarbību un uzlabotu piekļuvi finanšu līdzekļiem;

31. uzsver — lai ES stratēģija 2020. gadam būtu veiksmīga, uzmanība jāpievērš MVU un nodarbinātības atbalstam ne tikai tirdzniecībā un pakalpojumu sfērā, bet arī rūpniecībā un lauksaimniecībā, jo šīm nozarēm ir izšķiroša nozīme mūsu ekonomikas darbībai nākotnē;

32. uzskata, ka Eiropas iedzīvotāju novecošanas tendences prasa mūžizglītības politiku un elastīgāku pensionēšanās vecumu (ja darbinieki izvēlas šo iespēju), lai paturētu darba tirgū pietiekošu daudzumu aktīvo iedzīvotāju un palielinātu viņu sociālo iekļautību; uzskata, ka

bieži tiek atstāts bez ievēribas vecāku cilvēku un strādājošo invalīdu nodarbinātības potenciāls, un cer sagaidīt ierosinājumus, kuru mērķis būtu palielināt šo potenciālu; bez tam mudina Komisiju nākt klajā ar stratēģiju cīņai pret jauniešu bezdarbu;

Budžets, kas atspoguļo viedu, ietverošu un pastāvīgu izaugsmi — 21. gadsimta prioritāte

33. uzskata, ka pašreizējā budžetā nav paredzēti pietiekami finanšu līdzekļi 21. gadsimta problēmu risināšanai; mudina Komisiju izvirzīt vērienīgu priekšlikumu, lai nodrošinātu panākumus ES stratēģijai 2020. gadam;
34. mudina Komisiju jaunajā stratēģijā gan attiecībā uz ES, gan uz dalībvalstu budžetiem saglabāt Lisabonas stratēģijā noteikto mērķi, proti, 3 % no IKP atvēlēt pētniecībai un izstrādei; aicina Komisiju nākt klajā ar priekšlikumu, lai Eiropas lietišķie pētījumi būtu efektīvāki, uzlabojot pašreizējo struktūru saskaņošanu un gan publiskajā, gan privātajā sektorā novēršot birokrātiju un radot pētniecībai un inovācijai labvēlīgāku ieguldījumu vidi; uzskata, ka, lai panāktu zinību triādes darbību, ir būtiski uzlabot izglītību un padarīt inovāciju sistēmas strukturētākas un efektīvākas, vienlaikus atbalstot izšķirošās pamattehnoloģijas; aicina dalībvalstis lielākā mērā izmantot kohēzijas politikas līdzekļu un pētniecībai un izstrādei atvēlēto līdzekļu sinerģijas iespējas;
35. uzskata, ka nepieciešama lielāka Eiropas Investīciju bankas un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas loma, atbalstot ieguldījumus infrastruktūrā, videi saudzīgās tehnoloģijās, jauninājumos un MVU;
36. uzsver, ka inovācija sākas ar labāku izglītību, un aicina Komisiju iedrošināt jaunas partnerības veidošanu starp uzņēmumiem, zinātni un augstskolu pētniecību;
37. aicina īstenot vērienīgu pieeju turpmākajā ES inovācijas politikas jomā; uzskata, ka izšķirošajām pamattehnoloģijām būtu jāsaņem adekvāts finansējums, lai šajās jomās Eiropa varētu kļūt par vadošo pasaulē;
38. uzskata, ka transporta nozare ir būtisks elements, lai sasniegtu ES stratēģijā 2020. gadam noteiktos pastāvīgās izaugsmes mērķus, un ka šī nozare ievērojami sekmē ES stratēģijas 2020. gadam īstenošanai nepieciešamo ekonomikas izaugsmi; uzskata, ka šajā ziņā ir būtiski apvienot tādus dažādus pasākumus kā dažādi enerģijas veidi, cenu veidošanas pasākumi un reālistiska pieeja ārējo izmaksu internalizācijai un ka papildus šiem pasākumiem jāizvirza skaidrāki un reālistiskāki mērķi, kas regulāri jāpārskata;
39. atgādina, ka ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija ir viens no Eiropas projekta stūrakmeņiem, ko pašlaik nelabvēlīgi ietekmē ekonomikas krīzes radītās sekas; uzskata, ka stratēģija 2020. gadam piedāvā vēsturisku iespēju saglabāt un stiprināt Eiropas kohēziju, galvenokārt ar pārredzamu, vienkāršotu un pārdomātu kohēzijas politiku, kas pasargāta no jebkādiem centieniem to no jauna nacionalizēt, ar Eiropas komunikāciju tīkliem paredzētu ilgtermiņa ilgtspējīgu finansēšanas plānu, kā arī ar brīvu un taisnīgu pieeju informācijas un sakaru tehnoloģijām un platjoslas infrastruktūrai, kas ļautu cilvēkiem, īpaši jauniešiem, viegli un vienlaikus paškritiski izmantot mūsdienu saziņas līdzekļus;
40. uzskata, ka rūpniecības politika ir ļoti nozīmīga, lai atvieglotu pāreju uz ilgtspējīgu ekonomiku; uzskata, ka ES būtu jāveicina inovācijas, lai izstrādātu videi saudzīgus ražošanas veidus, un vajadzības gadījumā jāatļauj pagaidu kompensācijas, kas ļautu Eiropas rūpniecību padarīt videi saudzīgāku pasaules tirgu kontekstā;

41. uzskata, ka ES būtu jāuzsāk darbs pie konkrētiem ES ekonomiskajiem projektiem, piemēram, patiesas visas Eiropas energosistēmas izveides, *Galileo* projekta pabeigšanas, zaļās tehnoloģijas plašas izmantošanas, tostarp ES ēku atjaunošanas, e-veselības un informācijas un sakaru tehnoloģijas uzlabošanas un atjaunināšanas centieniem;
42. Uzsver, ka uzskata šo rezolūciju par pirmo soli un līdz jūnijā paredzētajai augstākā līmeņa sanāksmei sagatavos sīkāk detalizētu rezolūciju par problemātiskajiem jautājumiem, problēmām un vadošajiem projektiem;

o

o o

43. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropas Padomei un Komisijai.